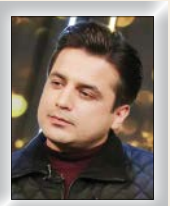

عوقت اجرا

که داریم، خودمان را آماده کنیم، در عین حال بر اساس موضوعی که سردبیر در نظر می‌گیرد، باید یک آمادگی نسبی داشته باشیم. یک میزان مختصری از اطلاعات برای مجریان لازم است اما این‌که بخواهد به اندازه یک متخصص وارد باشد، ضروری نیست.

چالش‌های اجرای زنده

شاید تا چند سال قبل وقتی صحبت از برنامه‌های شبکه سلامت می‌شد، تصور مخاطب یک برنامه جدی با حال و هوای تخصصی بود اما گشتی در برنامه‌های این روزهای شبکه سلامت نشان می‌دهد که این شبکه توانسته مخاطب خود را به درستی شناسایی و برای آن محتوا تولید کند. از جمله برنامه‌هایی که در شبکه سلامت روی آنتن رفته و توانسته مخاطبان بسیاری را به خود جذب کند، برنامه «حال خوب» است که همیشه در میان پیامک‌های ۱۴۲ می‌توان نشانی از آن گرفت. مصطفی مصطفوی، مجری برنامه حال خوب که اجرای برنامه «کشیک سلامت» را هم در دست دارد، در گفت‌وگو با جام‌جم از چالش‌های اجرای زنده می‌گوید. او می‌گوید: آمادگی مجری برای اجرای زنده به عوامل متعددی بستگی دارد؛ تجربه و آمادگی مجری نسبت به موضوع، عوامل، تهیه‌کننده برنامه و مدیران شبکه‌ها، نقش مهمی در خروجی آنتن و برنامه دارند. در حقیقت می‌توان گفت مجری، ویترین برنامه است اما نقش تیم برنامه‌ساز و مدیران در جلوه‌گری این ویترین و مورد پسند قرار گرفتن توسط مخاطبان بسیار مهم است. وی ادامه می‌دهد: به طور کلی برنامه زنده با مقداری نگرانی همراه است که خب طبیعی

است اما عدم همراهی و ناهماهنگی بین صحنه اجرا و پشت صحنه می‌تواند موجبات افزایش استرس را فراهم کند که در نهایت به محتوای برنامه آسیب وارد می‌کند. راهکاری که برای مدیریت صحنه توسط مجری می‌توان گفت تسلط به موضوع، آگاه بودن به خط کلی برنامه که با هماهنگی مجری و تهیه‌کننده حاصل می‌شود، توجه به فراز و فرود گفت‌وگو که لازم است در نهایت به یک نتیجه‌گیری برسد و تعامل خوب با عوامل پشت صحنه و نیز کارشناسان یا مهمانان برنامه است.

مصطفوی درباره رعایت خطوط قرمز در برنامه‌های زنده هم عنوان می‌کند: در مواقعی که مهمانان یا کارشناسان ملاحظات رسانه‌ای یا به اصطلاح خطوط قرمز رسانه‌ای را رعایت نمی‌کنند، مجری باید بدون دستپاچگی و عجله منتظر پایان جمله کارشناس باشد و در فرصت مناسب با لحن مناسب آرام و به دور از التهاب نکته مورد نظر را تصحیح کند یا اگر نیاز به تکرار بی ملاحظگی مهمان نباشد، سمت‌وسوی گفت‌وگو را بدون اشاره مستقیم به محور اصلی برنامه برگرداند. اگر هم به شخصی توهین شود روی آنتن مطرح می‌کنیم که رسانه ملی این حق را برای فلانی یا فلان سازمان قائل است که به صورت حضوری یا تلفنی در برنامه حضور داشته باشد.

وی به این نکته هم اشاره می‌کند که نکته مهم در چنین شرایطی پرهیز مجری از عجله و دستپاچگی است طوری که مخاطب تحسین کند نه این‌که این‌گونه به ذهن مخاطب متبادر شود که مجری نگذاشت مهمان یا کارشناس حرفش را بزند.

مجری برنامه حال خوب ادامه می‌دهد: بنده سال‌ها برنامه‌های اجتماعی اجرا کردم. چندین سال برنامه صبح رادیوسلامت را اجرا کردم و در تلویزیون هم چندین سال ویژه‌برنامه قبل از افطار و نیز ویژه‌برنامه تحویل سال را روی آنتن بردیم. مهمانان برنامه نیز از خود

ریتم اجراها متفاوت شده

مردم بودند و سعی کردیم در مورد زندگی‌های شان و سوزه مورد نظر گفت‌وگو کنیم. درحال حاضر در شبکه سلامت سیمما، برنامه حال خوب که در حوزه روان شناسی است، برنامه کشیک سلامت که به مطالبه‌گری در حوزه نظام سلامت کشور می‌پردازد و نیز برنامه پنجره جمعیت که به مسائل حوزه جمعیت کشور نگاه می‌کند را روی آنتن دارم که خب شاید مقداری این برنامه‌ها تخصصی باشد اما سعی کردیم به زبان و از زبان خود مردم صحبت کنیم.

ریتم اجراها متفاوت شده

برنامه «انارستان» چند وقتی است که با محوریت طب سنتی روی آنتن شبکه افق رفته و نگاهی به بازخوردهای مخاطبان نشان از موفق بودن آن دارد. آرمان غفاریان، مجری برنامه انارستان است که توانسته یک برنامه

پرمخاطب را به تصویر بکشد. او در خصوص چالش‌های مجریان تلویزیون به جام‌جم می‌گوید: صداوسیما و رسانه نه متعلق به من است و نه هیچ فرد دیگر. رسانه ملی متعلق به همان‌هایی است که توانمندی خاصی از خود نشان می‌دهند. تسلط مجری در حوزه اجرا، جذب مخاطب و بقیه مسائل در کنار هم باعث شاخص شدن اجرا می‌شود. ما با تماشای اجرای بسیاری از اساتید پیشکسوت، عاشق این حوزه شدیم اما به نظرم الان نسل عوض شده و جنس مخاطب هم تغییر کرده است. مخاطب دوست دارد چهره و صدای جدید ببیند چون این تنوع، لزوم بقای یک رسانه است و اگر نباشد، یکنواختی حاکم می‌شود. البته از

مجری‌های قدیمی هم افرادی هستند که خودشان را به روز کرده‌اند. مخاطب امروز دوست دارد زودتر مطالب را دریافت کند و شاید حوصله مخاطب قدیمی‌تر را نداشته باشد. درواقع اجزای ریتم کند دوره کلاسیک فاصله گرفته و به روز شده است. نمی‌گویم درست یا اشتباه است اما ذائقه مخاطب جدید اجرای تازه را می‌پسندد.

وی ادامه می‌دهد: اگر از مجریان قدیمی یا همان سبک اجرا هم در تلویزیون باشند، بیشتر به این خاطر مورد پسند مخاطب هستند که حس نوستالژیک برای‌شان ایجاد می‌کنند اما باید این را در نظر داشت که ممکن است برخی مخاطبان این بزرگان حوزه اجرا را نشناسند و به خاطر نداشته باشند. به همین دلیل تمام اجراها ممکن است برای مخاطب امروز جدید باشد و اجراها را از یک زاویه نگاه کند. این مسأله به حق انتخاب مخاطب هم کمک بسیاری می‌کند. غفاریان درباره سبک اجرا در تلویزیون هم می‌گوید: قطعاً هر مجری باید سبک اجرای خودش را داشته باشد اما نکته‌ای که وجود دارد این است که اگر قرار باشد همه مجری‌ها طبق یک استاندارد جلو بروند، اجراها شبیه هم می‌شوند. درست مثل زمانی که یک نسل درخشید و یک نسل، پشت آنها رفت و تلاش کرد کار آنها را تقلید کند. تنها چیزی که می‌تواند اجراها را متمایز کند، این است که به خودمان برگردیم. هر

فردی نسبت به فرد دیگر متفاوت است. هر فردی مدل خاص خود را دارد و رسیدن به آن، نیاز به یک تجربه دارد. نیاز به یک هوشمندی دارد که مجری بتواند خودش را پیدا کند.

به گزارش جام‌جم، بخشی از درست‌اجرا کردن و حرکت در استانداردهای اجرا، به تماشای دیدن اجراهای دیگر هم گره خورده است. غفاریان در این خصوص می‌گوید: من اجراهای مختلف حتی مجری‌های خارجی را می‌بینم اما به نظرم هر چیزی باید از درون ما بچوشد. من حتی اگر چیزی را ببینم که دوست داشته باشم در اجرایم عملی کنم. تلاشم بر این است که آن را به شکل خودم ارائه نمایم. تنها در آن صورت است که متفاوت می‌شود. درعین حال به نظرم برنامه‌های تخصصی نیاز به تکنیک دارد و مجری این حوزه باید مطالعه داشته باشد. من همیشه تلاش کردم اطلاعاتم را بیشتر کنم اما آن قدر حوزه سلامت که من اجرا می‌کنم متنوع است که به سختی می‌توان به همه آن مسلط شد. مجری این حوزه باید اطلاعاتش را به روز نگه دارد. وقتی صحبت از اجرای‌م می‌کنیم، منظور انجام آن توسط مجری است. تکنیک‌های اجرا تنها توسط یک مجری حرفه‌ای قابل اجراست. وقتی فردی بدون شناخت مخاطب و لحن درست و آگاهی از ایجاد تعلیق یا نگاه به دوربین فقط با اکثفا به اطلاعاتش جلوی دوربین برود، برای مخاطب جذاب نخواهد بود. برای کشاندن نسل جدید پای برنامه‌های امروز باید سراغ مجریان رفت که به این حوزه مسلط هستند.

بی‌نیاز:

این‌که مخاطب به ذات، دوست دارد مجری و گوینده را مسلط به موضوع ببیند. یک مسأله طبیعی در همه جای دنیاست. اساس و استخوان‌بندی رسانه‌هایی مثل رادیو و تلویزیون این است که صدای جذاب و متفاوتی داشته باشد

فاطمه رزاهپور که در فصل تازه این برنامه در قامت مجری قرار دارد، در خصوص چالش‌های اجرا به جام‌جم می‌گوید: همیشه در صداوسیما پرده‌ای از احترام میان مخاطب و مجری‌ها وجود داشته است، اما تلاش شده این مسأله به مرور به روز شود. مثلاً اگر الان برنامه‌های دهه ۶۰ را نگاه کنید، کاملاً این تفاوت محسوس است، چون سبک گفتاری مردم عوض شده و مجریان تلاش کردند به روز شوند. در واقع تلاش شده همان زبانی به کار رود که مردم دارند تا تفاوت میان آنها با مخاطب احساس نشود و حرف به دل نبینند.

وی ادامه می‌دهد: من استقبال می‌کنم که مجری‌های جوان وارد این حوزه شوند اما نکته این است که مجری‌های جوان پله‌ها را یکی یکی طی کنند و در جایگاهی بنشینند که برنامه جدی اجرا کنند. اجرا مسأله‌ای است که ادب خاصی را می‌طلبد، من با جوان‌گرایی موافقم اما همیشه بزرگ‌ترهایی باید باشند که این ادب اجرا را از آنها یاد بگیریم. من دوره‌های اجرا را پیش استاد شجره و کاکاوند رستم اما ادب اجرا را به صورت خاص از آقای شجاعی مهر یاد گرفتم. وقتی کنار این بزرگ‌ترها قرار می‌گرفتم، از آنها می‌آموختم. این مجری تصریح می‌کند: من به عنوان یک مجری جوان وی تجربه وارد کار شدم. از اساتید این حوزه بسیار یاد گرفتم و می‌دیدم که هیچ‌وقت این‌طور نبوده که اجازه ندهند من حرف یا ایده‌ام را بگویم. با این‌که جوان بودم، برای حرفم اهمیت قائل بودند. همه اینها باعث می‌شد در مقابل‌شان بیشتر گوش کنم و از آنها یاد بگیرم و فضای رقابتی به فضای استاد و شاگردی تبدیل شود.

این مجری تلویزیون درباره نحوه پیگیری مطالبات مردمی هم عنوان می‌کند: بیان مطالبات مردمی و چیزی که خیلی وقت‌ها خودمان هم آن را احساس می‌کنیم، باید در بستر خاص خودش توسط مجری بیان شود. یکی از رسالت‌های مجری، انتقال آرامش به بیننده است. یعنی نباید خیلی بی‌پرده آن را بگویم، چرا که این کار باید توسط خبر رسانه ملی مطرح شود. باید به زبان نرم و در کانال درست بیان شود. این مسأله باید در حین احترام و چارچوب رسانه ملی بیان شود.

راوی مستند «شفا»

مسعود فروتن را می‌توان هنرمندی دانست که اجرای منحصر به فردی دارد. این بازیگر، نویسنده و کارگردان سال‌هاست که در تلویزیون و در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کند اما تجربه اجرا نیز دارد و برنامه‌هایی چون: کارخونه، ماه در می‌زند و مستند شفا را اجرا کرده و به دلیل نوع اجرا و ویژگی‌هایی که در بیان و لحن متجشش دارد، مورد توجه مخاطبان بسیاری قرار گرفته است. تجربه بازیگری و کارگردانی‌اش هم در این امر به او کمک کرده و فروتن را یکی از مجریان موفق تلویزیون قرار داده است.

کیورد: کارگردان، راسکن، کنبد

سبک زندگی یک مجری

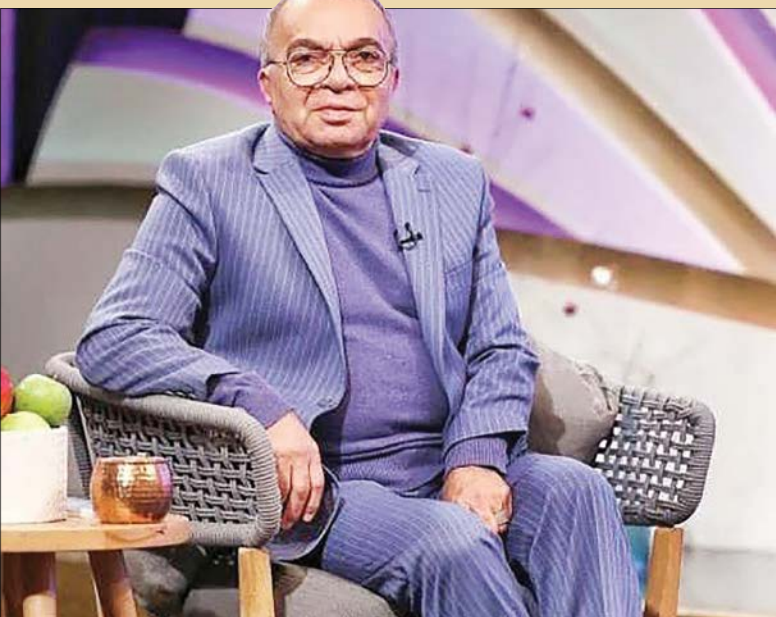
علی‌ترابی هم از جمله مجریانی است که در برنامه شخصی مثل سلام تهران، حضور دارد. او در خصوص تفاوت اجزای برنامه‌های صبح و دیگر برنامه‌ها، عنوان می‌کند: اجرای برنامه‌ای که صبح‌ها به صورت زنده پخش می‌شود با اجرای بسیاری از دیگر برنامه‌های تلویزیونی متفاوت است. سبک زندگی برخی از ما با سبک زندگی اسلامی که باید از صبح زود بیدار باشی و مشغول کارهایت شوی تفاوت دارد. بعضی‌ها کار ثابتی ندارند یا شب تا دیروقت مشغول اجرا هستند و نمی‌توانند صبح خیلی زود بیدار شوند. بنابراین اجرای برنامه صبحگاهی شما را از زندگی روزمره جدا می‌کند. برای برنامه سلام تهران که از ۷ و ۳۰ دقیقه شروع می‌شود باید از ۵ صبح بیدار باشی، خودت را آماده و صدايت را گرم کنی. لذا سبک زندگی ات کلاً تغییر می‌کند. در زمستان وقتی آن ساعت صبح از خواب بیدار می‌شوی، نمی‌دانی با چه هوایی مواجه هستی. ممکن است همه خیابان‌ها پوشیده از برف باشد و به همین علت باید زودتر به سمت استودیو راه یفتی. پس لازم است از روز قبل وضعیت جوی را چک کنی. همه این جزئیات تمایزهای اجرای برنامه صبحگاهی با دیگر برنامه‌هاست. این موارد گاهی جذابیت دارد و گاهی باعث فرسایشی شدن کار می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: من این سبک اجرا را دوست دارم. مخاطب ما کسی است که انرژی اول روزش را صرف دیدن این برنامه می‌کند. این احساس به من انگیزه می‌دهد. سبکی که در میان مجریان ما در حال شکل‌گیری و متأسفانه در حال پیشرفت است، این است که فکر می‌کنند مطالبه از مسئول یعنی درگیر شدن یا اهانت به او. ما مهمان را دعوت نمی‌کنیم که به او وقت صحبت کردن ندهیم. مخاطب برنامه ما را نمی‌بیند که منبر رفتن مجری را تماشا کند. مخاطب برنامه ما را می‌بیند که بتوانیم مهمان خوبی دعوت کنیم و سؤالات مردم را از او بپرسیم. ضمناً من معتقدم مهمانی که می‌آوریم اگر در جمهوری اسلامی مسئول یا شهروند است به خودی خود قابل احترام است. مثل مهمانی است که داخل خانه آمده و اگر از او سؤال داریم باید بتوانیم با حفظ احترام مهمان، پرسش‌های مان را طرح و اگر جایی کوتاهی با اشتباه کرده هم محترمانه بیان کنیم. بعضی‌ها گویی با مهمان وارد رینگ بوکس می‌شوند. انگار هر قدر مشت بیشتری بزنند، برنده هستند. من خیلی نمی‌پسندم. مخاطب باید بتواند بعد از ۱۰ دقیقه تا یک ربع جواب سؤالاتش را بگیرد و از این‌که مجری مدام وسط حرف مهمان می‌پرد، کلافه نشود.

این مجری تلویزیون تصریح می‌کند: شاید گاهی برخی مجریان از حب آنتن و این‌که بیشتر در قاب تصویر باشند، چنین می‌کنند. نمی‌دانم علتش چیست! خودم سعی می‌کنم حرمت مهمان را نگه دارم در عین حال وقتی با یک مسئول مواجه هستم مطالبات مردم را هم مطرح کنم؛ یعنی احترام بیهوده و با رنگ و لعاب چاپلوسی را هم نداشته باشم. مرز باریک و سختی دارد که تلاش کردم در اجرا رعایت کنم.

ویژه

یاد

۳۵ سال اجرای قاب سیمما

از دیگر چهره‌های نوستالژیک تلویزیون در حوزه‌های اجرا، مرحوم ابوالفضل طباطبایی است که سال‌ها به عنوان مجری و گوینده در صداوسیما فعالیت داشت. اجرای برنامه مقاومت تا پیروزی در دوران جنگ تحمیلی، از جمله همکاری‌های شاخص آن مرحوم با سیمما بود. او کارش را از رادیو مشهد آغاز کرد و چند کار را برای تلویزیون تهیه و کارگردانی کرده که یکی از آنها سریال «کلاغ» بود. ۲۴ ساله بوده که به شبکه یک آمد و به قول خودش جوانی‌اش را در آنجا سپری کرد. این مجری همچنین در دهه ۶۰ و ۷۰ هم به عنوان مجری ثابت اعلام پخش برنامه‌های شبکه یک مهمان مخاطبان بود و ۳۵ سال سابقه حضور در تلویزیون داشت. وی در چند سال اخیر به رقم تحمل بیماری نارسانای کبد، از قاب برنامه آوانوا شبکه آموزش کار اجرا را به عهده داشت. مرحوم طباطبایی در شبکه‌های دو و پنج هم نریشن خوانی می‌کرد و مدتی هم به عنوان مجری در شبکه جام‌جم حضور داشت. وی چند سال قبل به برنامه چهل تیکه آمد و از خاطرات دوران فعالیت خود گفت. او در این برنامه به بیان خاطراتی از گفتن کداکتور از حفظ و تهیه گزارش در سطح شهر در برنامه «مقاومت تا پیروزی» پرداخته بود.

نگاه

چهره‌ای جوان در سبک‌های متفاوت

حامد سلطانی، یکی از مجریان جوان تلویزیون است که با برنامه‌هایی نظیر میدون، حسینیه معلی و اعجوبه‌ها بیشتر میان مردم شناخته می‌شود. او متولد ۱۳ شهریور ۱۳۶۷ در شهر مشهد مقدس

است که در برنامه میدون که می‌توان آن را نخستین تجربه حرفه‌ای‌اش در قاب تصویریک شبکه سراسری دانست با ارائه چهره‌ای تازه و همچنین سبکی پر نشاط توانست به مرور در برنامه‌های دیگر هم دیده شود و خود را به یک قاب و یک برنامه در تلویزیون محدود نکند. این مجری امسال اجرای برنامه شب عید شبکه سه سیمما را هم به عهده داشت و در این اجرا میزبان هنرمندان بود. وی این روزها به یکی از مجریان محبوب تلویزیون بدل شده است. سلطانی با اجرای سبک‌های متفاوت که از خود در برنامه مناسبتی حسینیه معلی با حال و هوای محرم ارائه داد و همچنین اجرای برنامه شاداعجوبه‌ها که نیازمند برقراری ارتباط کلامی با خردسالان و کودکان روی صحنه است، نشان داد طیف وسیعی از توانایی را دارد و می‌تواند برنامه‌هایی با حال و هوای متفاوت را اجرا و در این زمینه مخاطبان را با خود همراه کند.

